

Carl-Henning
Pedersen
& Else Alfelts
Museum

EVENTYRLIG DIALOG

UNDERVISNING

KÆRE UNDERVISER

Du sidder nu med Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museums inspirationskatalog til undervisning i og med udstillingen EVENTYRLIG DIALOG.

I kataloget kan du lade dig inspirere af de tre forskellige forløb udviklet til dansk og billedkunst i grundskolen—måske kan du bruge forløbene som de er, eller måske kan du bruge dem som afsæt til at designe dit eget forløb!

Som formidlingsinspektør på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum står jeg til rådighed for dig, og jeg er altid klar til og nysgerrig på at samarbejde om både museets færdige forløb og andre forløb, projekter, ideer, events eller noget helt andet. Det gælder både for undervisning i grundskolen, på ungdomsuddannelserne eller i en helt tredje sammenhæng. Du er derfor altid velkommen til at kontakte mig, så vi sammen kan finde et godt undervisningstilbud for dig og selvfølgelig allervigtigst for dine elever! Bagerst i kataloget kan du finde mine kontaktoplysninger og andre praktiske informationer.

Med venlig hilsen

Formidlingsinspektør på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum

Helle Forbech Hvergel

KATALOGETS INDHOLD

Kort om udstillingen	4
Undervisningsforløb	7
FABELDYR I INDSKOLINGEN	8
MASKER PÅ MELLEMRINET	9
SPONTAN LYIK I UDSKOLINGEN	11
Digte	11 - 12
Praktiske informationer	13

Carl-Henning Pedersen *Maske med sorte øjne*

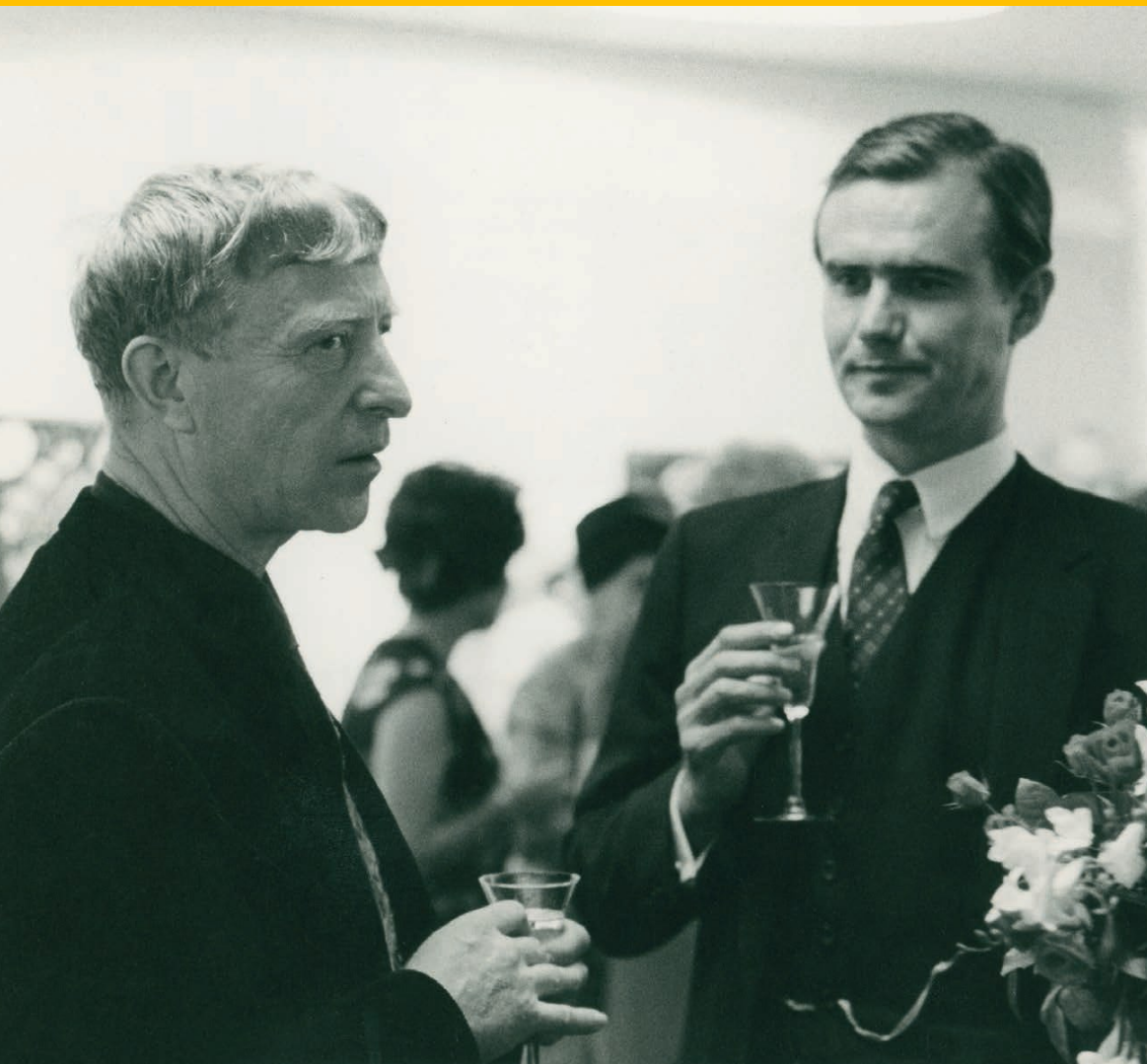
Formidlingsinspektør Helle Forbech Hvergel

Carl-Henning
Pedersen
& Else Alfelts
Museum

EVENTYRLIG DIALOG

UNDERVISNING

*Carl-Henning Pedersen og H.K.H Prins Henrik ved åbningen af
Carl-Henning Pedersens udstilling i Didrichsen Art Museum, 1968*

KORT OM Udstillingen

Fra den 23. september 2017 til den 2. april 2018 lægger vi på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum op til *Eventyrlig Dialog* imellem H.K.H. Prins Henriks livfulde bronzeskulpturer og Carl-Henning Pedersens fantasifulde malerier.

H.K.H. Prins Henriks interesse for kunsten stammer helt tilbage fra hans tidlige barndom og bygger først og fremmest på hans forældres store interesse for kunst, men tager i høj grad også afsæt i hans farfars brede samling af asiatisk kunst. På baggrund af denne interesse og hans generelle nysgerrige tilgang til tilværelsen har han gennem hele sit liv eksperimenteret kreativt med både musik, madkunst, poesi, maleri, design og skulptur, og det med en stor grad af talent. Prinsens første skulpturer lavede han tilbage i 1969 i en alder af 35 år. I mange år holdte han sine værker privat, og dermed var det først i 2009 i forbindelse med den dansk-australske udstilling *Sculpture by the Sea* i Aarhus, at han debuterede med skulpturen *Torso*, der efterfølgende af flere blev udråbt til udstillingens bedste. I dag kan man opleve prinsens skulpturer rundt omkring i de kongelige parker samt hjemme hos nogle af hans og Dronning Margrethes venner. Lige nu er mange af prinsens skulpturer dog flyttet ind på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum som en del af udstillingen *EVENTYRLIG DIALOG* sammen med også digte skrevet af ham samt masker fra hans brede samling af afrikansk kunst.

Carl-Henning Pedersen blev født i København i 1913 og med en far, der, når ellers vejret tillod det, arbejdede som jord- og betonarbejder med trang til besøg på det lokale værtshus og en mor, der hovedsageligt var hjemmegående, havde familien ikke mange penge at gøre med i det daglige—og da slet ikke til kunst. Manglen på penge betød blandt andet, at familien flere gange oplevede, at fogeden bankede på døren og satte dem på gaden som en konsekvens af, at de ikke havde kunne betale husleje. Alligevel drømte Carl-Henning allerede i en tidlig alder om at blive til noget inden for kunstens verden. Som barn drømte han om at blive komponist eller arkitekt, og senere i sin ungdom opstod så drømmen om at blive maler, efter han mødte den unge malerinde Else Alfelt i forbindelse med et højskoleophold. Carl-Henning Pedersen startede for alvor sin kunstneriske karriere i 1930'erne, hvor han blandt andet med inspiration fra den afrikanske stammekunst tegnede masker. Efter Anden Verdenskrig begyndte Carl-Henning Pedersen for alvor at blive kendt—ikke kun i Danmark, men også andre steder i verden. F.eks. er han fra 1948 til 1951 medlem af den internationale kunstnergruppe CoBrA, og i 1958 tildes han den fornemme pris *The Guggenheim National Award for Denmark*. Den dag i dag er Carl-Henning Pedersen kendt ud over hele verden—især for sine fantastiske, farverige og fantasifulde malerier, der kan opleves som en del af udstillingen *EVENTYRLIG DIALOG* sammen med nogle af hans digte.

I **EVENTYRLIG DIALOG** taler to de kunstneres universer sammen i udstillingen, der tematiserer en række ligheder mellem de to kunstneres individuelle traditioner. Herunder først og fremmest deres passion for kunsten generelt og mere specifikt f.eks. den afrikanske maske. Derudover har også digte skrevet af begge kunstnere en vigtig plads i udstillingen som supplement til kunsternes skulpturer og malerier. Sidst, men ikke mindst, kan man i udstillingen opleve de to kunstneres fælles opfattelse af kunsten som noget eksistentielt, der udspringer af vores dybeste instinkter, og som skal forme virkeligheden med personligheden som filter samt begges hang til frie kunstværker på kant med traditioner og konventioner.

Carl-Henning Pedersen, Sommerens sødme, 1985

H.K.H Prins Henrik, Fabeldyr; Dragen, 1970-1980

UNDERVISNINGSFORLØB

I det følgende kan du finde fire forskellige forløb lavet til grundskolen. Alle forløb tager udgangspunkt i mål fra enten billedkunst eller dansk på forskellige klassetrin.

Fælles for alle forløbene er, at de har som mål at skabe sammenhæng mellem undervisningen på skolen og kunstformidlingen på museet. Derfor er der i alle forløb indtænkt opgaver/aktiviteter, som eleverne kan arbejde med inden museumsbesøget, og ligeledes er der forslag til, hvordan eleverne kan arbejde videre efter museumsbesøget.

Udover de opgaver/aktiviteter der er præsenteret i kataloget til brug inden museumsbesøget, anbefales det, at **eleverne altid inden besøg på museet kort introduceres til den udstilling samt den eller de kunstnere, der er i fokus under museumsbesøget**. Denne introduktion kan for eksempel laves som et kort læreroplæg eller ved at eleverne selv sættes til at finde viden om udstillingen og kunstnerne på f.eks. museets hjemmeside, Facebook-side og YouTube-kanal.

De fire forløb skal alle ses som dynamiske størrelser. Det vil sige, at det altid er muligt at ændre på mål, aktiviteter, tidsrammer eller andet, så det kommer til at passe til netop din årsplan—og ikke mindst til dine elever!

Omvisninger på CHPEA for skoleelever er altid **dialogbaserede**. Det vil sige, at der undervejs i kunstformidlerens fortællinger gøres plads til, at elevernes stemmer bliver hørt, så de oplever formidlingen som levende og inkluderende. Når omvisningen efterfølges af en workshop, oplever eleverne ligeledes, hvordan formidlingen levendegøres, og yderligere hvordan man kan gøre sig erfaringer om verden igennem æstetiske læreprocesser.

FABELDYR I INDSKOLINGEN

Fabeldyr er fantasivæsner, som vi først og fremmest kan møde i fabler og eventyr. Det kan være et fantasivæsen, der består af en blanding af to eller flere forskellige dyr fra virkelighedens verden for eksempel en *grif*, der har krop som en løve og hoved, hals og vinger som en ørn. Et andet eksempel på et fabeldyr kan være en *drage*, som vi ikke kender som et dyr fra virkelighedens verden, men netop som et fra fantasiens verden. Men det er ikke kun i fabler og eventyr vi kan møde fabeldyr – det kan vi også i kunstens verden, hvilket kan opleves i særudstillingen *EVENTYRLIG DIALOG* på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum. Her udstilles nogle af H.K.H. Prins Henriks skulpturer, hvor han i bronze har skabt forskellige eventyrlige fabeldyr herunder for eksempel en drage og forskellige blandinger af virkelige dyr, som vi blandt andet kender fra havet og den afrikanske savanne. Ligeledes udstilles nogle af Carl-Henning Pedersens eventyrlige og fantasifulde trebenede helheste, der sommetider optræder som et lille element i nogle af hans kæmpe farverige oliemalerier eller som hovedelement i nogle af hans helhestetegninger lavet med tusch på papir under Anden Verdenskrig.

Forløbet FABELDYR kan med fordel starte med, at eleverne hjemme på skolen stifter bekendtskab med fabelgenren. Herefter skal eleverne opleve og arbejde med fabeldyr på museet ud fra nedenstående program. Efterfølgende kan eleverne hjemme på skolen skrive deres egne fabler med deres egne fabeldyr fra museet som hovedpersoner med afsæt i deres kendskab til fabler og dyr fra den første del af forløbet og fra den dialogbaserede omvisning på museet.

ANBEFALING

Når eleverne inden museumsbesøget skal stifte bekendtskab med fabelgenren, kan det anbefales at tage udgangspunkt i forløbet "Fabler" fra www.dansk0-2.gyldendal.dk

TIDSRAMME FOR MUSEUMSBESØGET

09.30 – 10.15 Dialogbaseret omvisning i udstillingen *EVENTYRLIG DIALOG* med fokus på fabeldyr

10.15 – 10.30 Pause

10.30 – 11.15 Workshop hvor eleverne producerer deres egne fabeldyr med afsæt i det set og hørte

MÅL FOR FORLØBET

- At stifte bekendtskab med fabelgenren
- At opleve hvordan fabeldyr på forskellig vis kan optræde i både fabler/eventyr og i kunstens verden med afsæt i særudstillingen
- At eksperimentere med at producere egne fabeldyr og egne fabler
- At skabe sammenhæng mellem danskundervisningen i skolen og kunstformidlingen på CHPEA Museum

Forløbet er tilrettelagt med særligt fokus på følgende mål fra De forenklede Fælles mål for **Dansk** (færdigheds- og vidensmål efter 2. klassetrin):

Fortolkning: Eleven kan deltage i enkel fortolkning

Fremstilling: Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift og Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge

H.K.H. Prins Henrik, *Fabeldyr*, 1970-1980

MASKER PÅ MELLEMRINNET

I H.K.H. Prins Henriks afrikanske samling, der normalt hører til på Fredensborg Slot, kan man finde 4000 afrikanske masker og skulpturer. Prins Henrik har været en passioneret samler af den afrikanske primitive kunst siden 1956, hvor han erhvervede sig sin første afrikanske skulptur, imens han studerede i Paris. I særudstillingen EVENTYRLIG DIALOG på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum kan man opleve nogle af de fantastiske, flotte og spændende masker fra netop denne samling. Ligeledes kan man i udstillingen gå på opdagelse efter masker i nogle af Carl-Henning Pedersens store oliemalerier. Netop den afrikanske maske er et af de motiver, hvori Pedersen har hentet inspiration fra helt tilbage fra sine første år som maler i 1930'erne. Maskerne hos Pedersen kan være mørke og mystiske, men også farvestrålende, fantasifulde og ikke mindst eventyrlige, hvilket netop kan opleves i EVENTYRLIG DIALOG.

Forløbet MASKER kan med fordel starte på skolen med, at eleverne kan finde eksempler på afrikanske masker på nettet og udvælge en, de selv vil tegne med blyant eller sort tusch på papir. Herefter skal eleverne opleve og arbejde med masker på museet ud fra nedenstående program. Efterfølgende kan eleverne hjemme på skolen arbejde videre med maskerne – for eksempel kan de lave en udstilling af deres masketegninger fra skolen og collagemasker fra workshoppen på museet, og til udstillingen kan de skrive små faktakort med udgangspunkt i den viden, de har fået på den dialogbaserede omvisning. Udstillingen kan eleverne til sidst præsentere for andre elever og/eller deres familier.

TIDSRAMME FOR MUSEUMSBESØGET

09.30 – 10.15 Dialogbaseret omvisning i udstillingen EVENTYRLIG DIALOG med fokus på masker

10.15 – 10.30 Pause

10.30 – 11.30 Workshop hvor eleverne producerer deres egne collagemasker med afsæt i det sete og hørte

MÅL FOR FORLØBET

- At stifte bekendtskab med afrikanske masker og masker i billedkunsten med afsæt i H.K.H. Prins Henrik og Carl-Henning Pedersen
- At eksperimentere med at producere egne masker (collagemasker)
- At skabe sammenhæng mellem billedkunstundervisningen i skolen og kunstformidlingen på CHPEA museum

Forløbet er tilrettelagt med særligt fokus på følgende mål fra De forenklede Fælles mål for **Billedkunst** (færdigheds- og vidensmål efter 5. klassesettrin):

Billedfremstilling: Eleven kan fremstille en collage med en rumlig dimension

Billedkommunikation: Eleven kan formidle viden med billeder

Forløbet kan eventuelt tilpasses til billedkunst i indskolingen.

Carl-Henning Pedersen, *Drømmen*, 1947

SPONTAN LYRIK I UDSKOLINGEN

Carl-Henning Pedersen er ikke kun kendt i Danmark, men udover hele verden for sine farverige, fantasifulde og ikke mindst eventyrlige malerier. Mindre kendt er det, at Pedersen udover maleriet også arbejdede med lyrik. Faktisk begyndte han at digte, længe før han fik øjnene op for billedkunsten. Allerede som 12-årig skrev han små digte, som han gravede ned i jorden, og han har selv udtalt, at han egentligt så sig selv som værende ”mere digter end maler”. Man kan beskrive hans digte som en slags stream-of-consciousness tekster med et mål om at opnå ren spontanitet i tekst og tanke. I nogle tilfælde har Pedersens spontane lyriske tekster fået selskab af små tegninger, og derved kan man tale om tegnedigte. I særudstillingen EVENTYRLIG DIALOG på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum kan man både opleve nogle af Carl-Henning Pedersens farverige, fantasifulde og eventyrlige malerier samt nogle af hans digte. Ligeledes kan man i udstillingen også opleve digte af H.K.H. Prins Henrik, der ligesom Pedersen, sammen med sin passion for billedkunsten og ikke mindst skulpturer, også besidder en stor interesse for lyrikken.

Forløbet SPONTAN LYRIK kan med fordel starte på skolen med, at eleverne stifter bekendtskab med lyrikgenren. Herefter skal eleverne opleve og arbejde med spontan lyrik på museet ud fra nedenstående program. Efterfølgende kan eleverne arbejde videre hjemme på skolen ved f.eks. at sammenligne Carl-Henning Pedersens spontane lyrik med andre former for lyrik.

ANBEFALING

Når eleverne inden og efter museumsbesøget skal arbejde med lyrik, kan det anbefales at tage udgangspunkt i forløbet ”Digte” fra <http://dansk.gyldendal.dk/Indgange/forloeb/genrer/Digte.aspx>

TIDSRAMME FOR MUSEUMSBESØGET

09.30 – 10.15 Dialogbaseret omvisning i udstillingen EVENTYRLIG DIALOG med fokus på lyrik

10.15 – 10.30 Pause

10.30 – 11.15 Workshop hvor eleverne producerer deres egne tegnedigte med afsæt i det set og hørte

MÅL FOR FORLØBET

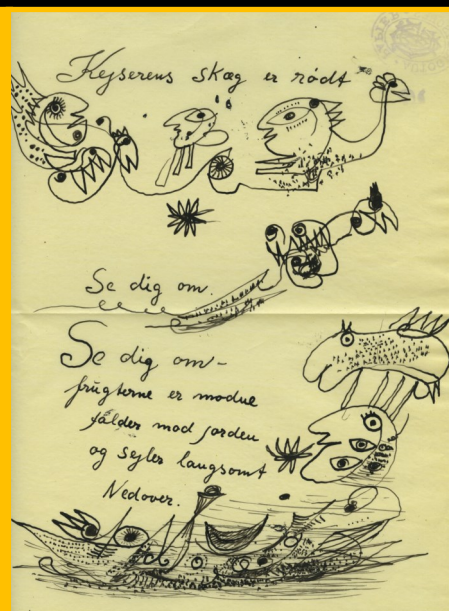
- At stifte bekendtskab med spontan lyrik med afsæt i Carl-Henning Pedersen og H.K.H. Prins Henrik
- At eksperimentere med at producere spontan lyrik (tegnedigte)
- At skabe sammenhæng mellem danskundervisningen i skolen og kunstformidlingen på CHPEA Museum

Forløbet er tilrettelagt med særligt fokus på følgende mål fra De forenklede Fælles mål for Dansk (færdigheds- og vidensmål efter 9. klassetrin):

Fortolkning: Eleven kan foretage flertydige fortolkninger

Fremstilling: Eleven kan fremstille større multimodale produktioner

Forløbet kan også tilpasses til danskundervisning på mellemtrinnet

Carl-Henning Pedersen, tegnedigt, uden år

JORDEN OG HIMLEN

Måtte jeg
holde min hånd
over jorden
himlen
alt imellem
jorden og himlen
jordens dyr
og dybets fylde
kulden og varmen
det groende
alt flyvende
fra fuglens næb
til fuglens hale
fra fuglens øje
til fuglens flugt
hen over havet
til tidens fylde
er inde.

Carl-Henning Pedersen

EGERNET

Livet
er alvor
blandet med sjov.
Egern i den grønne skov
altid i færd med at samle nødder
fra gren til gren
og mellem rødder
vi følger alle livets behov
indtil vi er blevet gamle
og der ikke er mere at samle.

At klatre er en nødvendighed
at klatre op og klatre ned
at vimse omkring
som ingenting
i øst og vest
frem og i ring.
Det eneste vi med sikkerhed ved
om klatring er at
vi en dag falder ned.

H.K.H. Prins Henrik

PRAKTISKE INFORMATIONER

Omvisninger og workshops skal bookes på forhånd og senest 14 dage før besøget.

Skoler i Herning Kommune får gratis omvisning og workshop. Priser for omvisning og workshop for skoler i andre kommuner findes på museets hjemmeside. Derudover har skoler i Herning Kommune mulighed for gratis at blive transporteret af kommunens kulturbus til og fra museet på udvalgte datoer. Læs mere om dette tilbud [her](#).

Ønsker skolen at besøge museet på egen hånd, opfordrer vi til, at besøget meldes i forvejen.

SKOLER HAR ALTID FRI ENTRÉ PÅ MUSEET

Alle spørgsmål vedrørende museumsbesøg og nærværende katalog rettes til museets formidlingsinspektør:

Helle Forbech Hvergel

chphc@herning.dk

20 70 17 72

96 28 86 51

Vi glæder os til byde dig og dine elever velkommen til

Et eventyrligt sted i Jyllands hjerte ...

Elever spiser madpakker på toppen af Ovenlyssalen

Carl-Henning
Pedersen
& Else Alfelts
Museum

EVENTYRLIG DIALOG

UNDERVISNING

Carl-Henning
Pedersen
& Else Alfelts
Museum